

Putkien tarraaminen

Yleisohjeita

- Liimaa putkiin vain hyvin tulostuneita viivakooditarroja. Analysaattoreiden viivakoodinlukijat eivät lue huonolaatuisia viivakoodeja.
- Viivakooditarroissa on oltava riittävästi valkoista tyhjää tilaa viivakoodien molemmissa päissä (vähintään 3 mm), jotta analysaattoriluku onnistuu.
- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan. Viivakoodin tulee näkyä kokonaan ja sitä ei saa peittää.
- **Käytä ohjaustarraa aina**, lukuun ottamatta seuraavia putkia:
 - TYKSHEPA-putkia
 - B-PVK+T, B-Neut B-Diffi, HEMA I
 - E-ABORh, B-XKoe-putkia
- Kun tekopaikkatieto on viivakooditarrassa, eikä ohjaustarrassa ole muuta käsittely tai lähetysohjetta.
- Tarroita putket huolellisesti. Varmista, että tarrojen kulmat eivät repsota.
- Pyri ottamaan jokaista tutkimusta tai yhdistelmätutkimusta varten oma putki.

Putkien tarraaminen poikkeustapauksissa, jos jokaista tutkimusta tai yhdistelmätutkimusta varten ei saada omaa putkea

- **Yhdessä näyteastiassa kaksi tutkimustarraa**
 - Liimaa alimmainen tarra pystysuoraan ja **ensisijaisesti huomioitavaksi** tarkoitettu tutkimustarra näyteastiaan **päällimmäiseksi vinottain** merkiksi näyteastian käsittelijälle poikkeamasta.



- Merkitse lisäksi molemmat tutkimustarrat **huomiokynällä. Huomioi, että huomiokynämerkintöjä ei merkitä TYKSHEPA-putkiin.**
- Lähetä näyte **päällimmäisen tutkimustarran** mukaiseen analyysipisteeseen, josta se lähetetään analysoinnin jälkeen eteenpäin.
- **Yhdessä näyteastiassa useita tutkimustarroja**
 - Liimaa potilastunnistetarra näyteastiaan ja sulje se salpapussiin. Kiinnitä tarra-arkki, joka sisältää kaikki tutkimustarrat, niittaamalla salpapussiin. Viivakooditutkimustarroja ei liimata näyteastiaan.
 - Lähetä näyte analysoitavaksi ensisijaiseen analyysipisteeseen.

Näyteastian tarraajalla on aina vastuu näytteen tarroittamisesta ja merkitsemisestä ohjeen mukaisesti, jotta näytteen käsittelijä analyysipisteessä huomioi poikkeaman.

- **Kiireelliset näytteet**
 - Merkitse korkkiin tussilla rinkulamerkintä.
 - Vedä huomiokynällä tarraan viiva olemassa olevan kiireellisyysviivan päälle.
Huomioi, että huomiokynämerkintöjä ei merkitä TYKSHEPA-putkiin.
- **Kiireesti käsiteltävät näytteet**
 - Merkitse korkkiin tussilla rinkulamerkintä.
- **Eristyspotilaiden näytteet ja likaantuneet putket**
 - Pyyhi näyteputket puhtaaksi ennen tarroittamista.

Hyytymistutkimukset

- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan niin, että täyttymisen merkkiviiva sekä ikkuna näytteeseen jäävät näkyviin.
- Hyytymistutkimuksiin tulevat ylimääräiset tarrat tulee lähettää näytelogiikkakeskukseen näytteen mukana



TYKSHEPA-putket

- Liimaa putkeen pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.
- Viivakooditarran etäisyys korkista tulisi olla 5 – 8 mm.
- Liimaa viivakooditarra kuitenkin riittävän ylös, erityisesti silloin, jos koodi on pitkä.



- Kiireellinen ja kiireesti käsiteltävä TYKSHEPA-putki
 - Merkitse kiireellisen TYKSHEPA-putken korkkiin tussilla rinkulamerkintä.
 - **Huomioi, että merkintöjä ei tehdä korkin sivulle.**



- Vajaat TYKSHEPA-putket, jossa näytettä on alle 1 cm.
 - **Ehdoton raja alle 1 cm, ei siis vain vähän vajaat putket.**
 - Liimaa vajaan näyteputken viivakooditarra vinottain.
 - Pakkaa putki erikseen.



- Mikroputket
 - Liimaa mikroputkeen pelkkä viivakooditarra poikittain.
 - Taita tarran kulma kummastakin tarrasta.



Päivystys- ja automaatiolaboratorioon lähetettävät EDTA-putket

- B-PVK+T, B-Diffi, B-Neut
 - Liimaa putkeen pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.



- Näytteenotossa huonosti tulleet verinäytteet ja vajaat putket.
 - Liimaa tarra suoraan, pelkkä viivakooditarra riittää.
 - Pakkaa putki erikseen.



- Kiireellinen näyte
 - Merkitse kiireellisen putken korkkiin tussilla rinkulamerkintä.

Huomioi, että merkintöjä ei tehdä korkin sivulle.



- Luuydinpunktio
 - Kun potilaalla pyyntönä on luuydinpunktio, lisää putkeen merkintä STP.
 - Liimaa putkeen viivakooditarra pystysuoraan.



- Muut EDTA-putket (Coomb-O)
 - Liimaa putkeen viivakooditarra pystysuoraan.



E-ABORh, B-XKoe

- Liimaa viivakooditarra pystyyn, myös vajaisiin putkiin.
- Näytteenottaja- tunnistaja-tarraa et tarvitse, jos näyte kuitataan otetuksi.
- Jos otat vain yhden B-Xkoe-putken, liimaa molemmat tutkimustarrat putkeen, toinen pitkittäin ja toinen alas poikittain.
- Ota ABORh ja X-Koenäytteet eri näytteenotokerralla toisistaan riippumatta hätätapauksia lukuun ottamatta. Hätätapauksen määrittelee lääkäri. Jos otat näytteet yhtäaikaan, merkitse tieto näytteisiin selkeästi erillisellä tarralla.



Mäntymäen laboratorioon lähetettävät EDTA-putket

B-HbA1c

- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan, vaikka putki olisi vajaa.
- Jos putkessa on valmiina esimerkiksi osaston liimaama primaaritarra, liimaa viivakooditarra puhtaalle pinnalle, tällöin ikkuna näytteeseen saattaa peittyä.



B-La

- Liimaa tarra pystysuoraan, vaikka putki olisi vajaa.



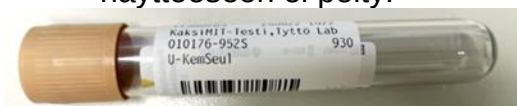
Seerumiputket ja geeliseerumiputket

- Liimaa kaikkiin putkiin ohjaustarra, josta näkyy käsittely- ja lähetysohjeet, **ellei viivakooditarrassa ole ohjetta**.
- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan. Tai jos on useampia viivakooditarroja, liimataan ne poikittain.
- Viivakoodia ei saa peittää ja se tulee näkyä kokonaan.



Virtsanäytteet U-KemSeul, U-Solut, U-BaktVi, U-Tutk3, U-Tutk-Ped

- Lisäaineeton putki: liimaa 1 viivakooditarra pystyyn etiketin päälle siten, että ikkuna näytteeseen ei peity.



- Lisäaineellinen putki: liimaa 1 viivakooditarra pystyyn etiketin päälle siten, että ikkuna näytteeseen ei peity. Liimaa toinen viivakooditarra vaakaan alas.



- Jos virtsanäytteelle tulostuu lisätietotarra esim. Keinorakko, liimaa tarra sekä lisäaineettomaan että lisäaineelliseen putkeen päällimmäiseksi vinottain.



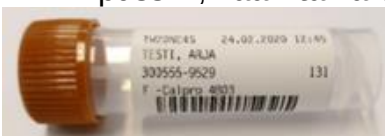
- Jos näytteeksi saadaan vain yksi putki:
 - Kirjoita yksittäisen näyteputken tarraan "1 putki".
 - Liimaa yksittäisiin putkiin viivakooditarrat vinottain, jotta näytteenkäsittelijä huomioi kaikki pyydytyt tutkimukset.

Uloste-näytteet ja muut vastaanotettavat näytteet:

- Tarkasta todellinen näytteenottoaika.
- Kirjoita tai korjaa näyteastioihin todellinen näytteenottoaika.
- Korjaa todellinen näytteenottoaika myös tietojärjestelmään.
- Ennen näytteen lähetystä eteenpäin, varmista, että näytteenottoaika on kirjattu oikein sekä näyteastiaan että tietojärjestelmään.

F-Calpro

- Liimaa tarra näyteastiaan, viivakooditarra pystyyn.
- Viivakooditarra-arkkia ei saa niitata eikä laittaa tarraa irtonaisena näyteastian kanssa pussiin, **vaan tarra on liimattava purkkiin.**



Kliinisen mikrobiologian laboratorioon lähetettävien näyteastioiden tarraaminen

Yleisohjeita

- Liimaa putkiin vain hyvin tulostuneita viivakooditarroja.
- Liimaa putkeen **pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.**
- Viivakoodin tulee näkyä kokonaan ja sitä ei saa peittää.
- Näytteen tulee näkyä, joten älä tarroita putkea täyteen.
- Pyri ottamaan jokaista tutkimusta tai yhdistelmätutkimusta varten oma putki.



Putkien tarraaminen poikkeustapauksissa, jos jokaista tutkimusta tai yhdistelmätutkimusta varten ei saada omaa putkea

- Yhdessä näyteastiassa kaksi tutkimustarraa.
 - Liimaa alimmainen tarra pystysuoraan ja **ensisijaisesti huomiotavaksi** tarkoitettu tutkimustarra näyteastiaan **päällimmäiseksi vinottain** merkiksi näyteastian käsittelijälle poikkeamasta.



- Yhdessä näyteastiassa useita tutkimustarroja.
 - Sulje potilastunnistetarralla varustettu näyteastia minigrippussiin. Viivakooditutkimustarroja ei liimata ollenkaan näyteastiaan, vaan tarra-arkki, joka sisältää **kaikki tutkimustarrat lisätään minigrip-pussiin**.
 - Lähetä näyte analysoitavaksi ensisijaiseen analyysipisteeseen.

Näyteastian tarraajalla on aina vastuu näytteen tarroittamisesta ja merkitsemisestä ohjeen mukaisesti, jotta näytteen käsittelijä analyysipisteessä huomioi poikkeaman.

Seerumiputket

- Liimaa kaikkiin putkiin ohjaustarra, josta näkyy käsittely- ja lähetysohjeet, **ellei viivakooditarrassa ole ohjetta**.
- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan.
- Viivakoodin tulee näkyä kokonaan ja sitä ei saa peittää.



EDTA-putket P-IL6 ja B-Plas-O / E-Plas-O

- Liimaa putkeen pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.



B-MxA proteiini (geelitön hepariiniputki)

- Liimaa putkeen pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.



B-TbIFNg

- Liimaa jokaiseen (4) putkeen pelkkä viivakooditarra pystysuoraan.
- Jos näyte on inkuboitu lämpökaapissa, lisää putkeen merkintä inkuboinnista.



B-BaktVi

Tutkimustarroja tulostuu kaksi kappaletta.

- Liimaa yksi viivakooditarra pystyasentoon kumpaankin pulloon (aerobi ja anaerobi).
- Älä liimaa tarroja pullon oman viivakoodin päälle.



Sininen korkki: Aerobipullo

Lila korkki: Anaerobipullo

Vaaleanpunainen korkki: Lastenpullo

B-TbEVi

- Liimaa yksi viivakooditarra pystyasentoon, vaikka tarroja tulostuu enemmän.
- Älä liimaa tarroja pullon oman viivakoodin päälle.



Punainen korkki: Mykobakteeripullo, B-TbEVi

B-SienVi

- Liimaa yksi viivakooditarra pystyasentoon
- Älä liimaa tarroja pullon oman viivakoodin päälle.



Vihreä korkki: Sienipullo, B-SienVi

MRSA-nenä, MRSA-nielu, MRSA-perin ja MRSAVi

- Liimaa viivakooditarra eMRSA- putkeen pystysuoraan siten, että **ikkuna näytteeseen jää näkyviin.**
- Jos näyte on inkuboitu lämpökaapissa, lisää merkintä inkuboinnista.
- **Huomioi, että näytetikku, joka tulee pakkauksen mukana, on oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu jollakin muulla tikulla.**

**VREVI**

- Liimaa VRE-putkeen ohjaustarrat ja viivakooditarra limittäin pystysuoraan, siten että viivakoodi ja tiedot ovat luettavissa.
- Huomioi, että jos VREVI-näyte otetaan Tammer Biolab Oy:n putkeen, näytetikku ei saa jättää näyteputkeen.

**ResGNSVi, ESBLVi ja CaauVi**

- Liimaa eSwab-putkeen viivakooditarra **pystysuoraan.**
- Huomioi, että Copan-näytetikku, joka tulee pakkauksen mukana, **on oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu jollakin muulla tikulla.**
- **Huomioi, että jokaiselle laboratoriopyynnölle on otettava oma putki.** Muita tutkimuksia ei pystytä tekemään samasta putkesta.

**Ps-StrVi**

- Liimaa eSwab-kuljetusputkeen yksi viivakooditarra pystysuoraan.
- Huomioi, että Copan-näytetikku, joka tulee pakkauksen mukana, on oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu jollakin muulla tikulla.



S-veri-malja

- Voit viljellä näytteen myös valmiiksi S-verimaljalle. Inkuboi tällöin malja lämpökaapissa yön yli ennen lähettämistä.
- Liimaa viivakooditarra viljelymaljalle pohjaan, ei kanteen. **Yksi viivakooditarra riittää.**



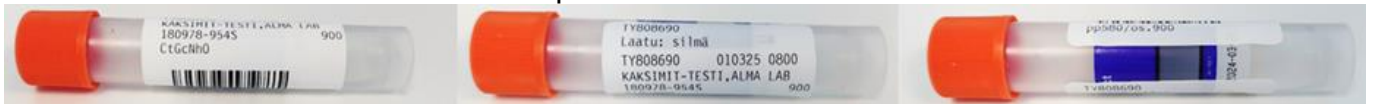
U-CtGcNhO

- Liimaa yksi viivakooditarra pystysuoraan.
- **Älä peitä tarralla mustien viivojen välistä ikkunaa**, josta näkyy näytemäärä.
- Huomioi, että tutkimukseen U-CtGcNhO otetaan vain virtsaa.



CtGcNhO (Cervix, uretra, silmä, rectum)

- Kun otat tikkunäytteen (CtGcNhO), putkissa tulee näkyä näytteenottopaikka (cervix, uretra, silmä, rectum).
- **Älä peitä tarralla mustien viivojen välistä ikkunaa**, josta näkyy näytemäärä.
- Oranssi tikku on oltava mukana putkessa.



hHPVNhO, Aptima HPV-putki

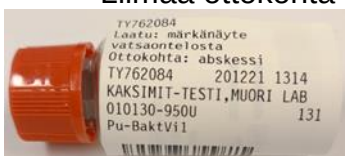
- Liimaa yksi viivakooditarra pystysuoraan.
- Tikkua ei jätetä putkeen.



Pu-BaktVi1 (aerobi- ja anaerobiviljely)

Neulalla ja ruiskulla otettavat märkänäytteet (abskessi, vatsaontelo, pleuraontelo, nivelneste)

- Liimaa yksi viivakooditarra Portagerm-anaerobikuljetuspulloon pystysuoraan.
- Liimaa ottokohta-tarra näytteeseen.



Kuva 1 portagerm-anaerobikuljetuspullo

Krooniset haavat

- Liimaa yksi viivakooditarra eSwab-kuljetusputkeen pystysuoraan.
- Huomioi, että Copan-näytetikku, joka tulee pakkauksen mukana, on oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu eri tikulla tai kyretillä.
- Liimaa ottokohta-tarra näytteeseen.

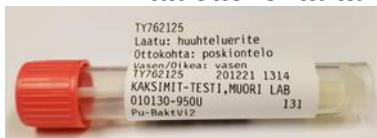


Kuva 2 e-Swab-provrör

Pu-BaktVi2

Näyte otetaan **ensisijaisesti eSwab-kuljetusputkeen.**

- Liimaa yksi viivakooditarra eSwab-kuljetusputkeen pystysuoraan.
- Huomioi, että Copan-näytetikku, joka tulee pakkauksen mukana, on oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu eri tikulla tai kyretillä.
- Liimaa ottokohta-tarra näytteeseen.



Kuva 3 eSwab-kuljetusputki

Vaihtoehtoisesti näyte otetaan Stuart geelikuljetusputkeen.

- Liimaa yksi viivakooditarra geelikuljetusputkeen **pystysuoraan, siten, että geeliosa jää näkyviin.**
- Älä liimaa tarraa korkkiin.
- Liimaa ottokohta-tarra näytteeseen.



Kuva 4 Stuart geelikuljetusputki

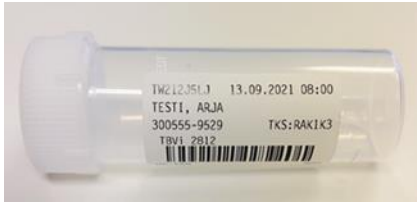
SienVi

- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan näyteastiaan sekä tarra, josta käy ilmi **näytteenlaatu ja ottokohta.** Huomioi, että molemmissa tarroissa on oltava sama ID numero.



TBVi, TBNhO ja Ex-BaktVi

- Liimaa näytepurkkiin viivakooditarra pystysuoraan.
- Pakkaa tuberkuloosinäytteet yksittäiseen tiiviiseen muovipussiin. **Tarkasta, että korkki on tiiviisti kiinni.**



Ex-KolonVi

- Ota näyte **ensisijaisesti eSwap-kuljetusputkeen.**
- Liimaa eSwap-kuljetusputkeen viivakooditarra pystysuoraan.
- Ex-KolonVi -tutkimukseen käy myös yskökseen kastettu geelistuart-tikku, muut yskösnäytteet aina ysköspurkkiin.



F-Para-O

- Liimaa viivakooditarra näyteastiaan pystysuoraan.
- **Pakkaa näyte aina yksittäiseen tiiviiseen muovipussiin. Tarkasta, että korkki on tiiviisti kiinni.**



F-HepyAg ja F-VirNhO

- Liimaa viivakooditarra näyteastiaan pystysuoraan.



F-CldTNhO, F-BaktNhO, F-ParaNhO ja F-DifrNhO

- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan eSwab-kuljetusputkeen niin, että ikkuna näytteeseen jää näkyviin.
- Huomioi, että Copan-näytetikku oltava aina näyteputkessa, vaikka näyte olisikin otettu eri tikulla.
- **Huomioi, että jokaiselle laboratoriopyynnölle on otettava oma putki.**



BaktNhO

- Ota näyte steriiliin putkeen.
- Huomioi, että jokaiselle laboratoriopyynnölle on otettava oma putki.
- Liimaa viivakooditarra pystysuoraan näyteastiaan.



Päivitetty Preanalytiikkatyöryhmä 11.3.2025